

Programové prohlášení

Slezská univerzita v Opavě
volební období 2023/2027

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

„Slezská univerzita – živná půda pro růst“

Slezská univerzita je pro mne především komunitou lidí, kteří chtějí společně růst a zároveň vytvářet prostor pro růst ostatních. Prožil jsem zde 18 let svého profesního života a kandidaturu na pozici rektora vnímám především jako službu této komunitě, která mi osobní i pracovní růst umožnila. Hlavním úkolem rektora je toto společenství inspirovat, motivovat, strategicky směřovat a zajišťovat potřebné zdroje pro jeho růst: a to zejména spoluvytvářením prostředí, ve kterém se studenti i zaměstnanci mohou ve vzájemné interakci dále vzdělávat a rozvíjet. Dovolte mi, abych nyní představil svou vizi, která dá naší univerzitě, nejen na následující čtyři roky, jasný směr.

Vážené kolegyně, vážení kolegové, vážené studentky, vážení studenti,

Slezskou univerzitu vidím jako *živnou půdu pro růst*, jako komunitu, která inspiruje uchazeče, studenty, absolventy, zaměstnance, ale také širokou veřejnost. Univerzita musí žít i mimo posluchárny, ateliéry a kanceláře. Osobní setkávání nejen v rámci univerzity, ale i s našimi partnery dávají prostor tvůrčímu dialogu napříč obory i institucemi a jsou zdrojem inspirace a inovací. Jen tak můžeme naplnit jednu z hlavních funkcí univerzity: vzdělávání sebe i ostatních. Naplnění této vize budu stavět na následujících *pěti pilířích*:

- Rozhodování založené na sdílené vizi, otevřeném dialogu a týmové práci
- Podpora osobního růstu a dalšího vzdělávání
- Využití jedinečných projektových příležitostí k rozvoji naší univerzity
- Respekt k rozmanitosti součástí i vědních oborů
- Zachovávání principů udržitelného rozvoje

Rozhodování založené na sdílené vizi, otevřeném dialogu a týmové práci

Univerzita není jen prostým součtem izolovaných součástí, ale přirovnáme si ji k *živému ekosystému*. Rektorát zde nevystupuje jako nadřazený orgán, ale funguje jako katalyzátor a na úrovni univerzity zaštiťuje realizaci společné vize. Podobně jako je vzdělávání nekončící cestou seberozvoje, tak i proces vedení univerzity není jen finálním strategickým dokumentem odeslaným na ministerstvo. Vedení univerzity je pro mne stále živým procesem, který má svůj životní cyklus. Z mého pohledu není v rámci tohoto cyklu rektor jen vykonavatelem funkce, ale zejména člověkem, jehož úkolem je *podporovat rozvoj a propojovat*. Rektor není při plnění svého úkolu neomylný a potřebuje neustálou zpětnou vazbu, aby na jejím základě

Programové prohlášení

Slezská univerzita v Opavě
volební období 2023/2027

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

mohl činit zodpovědná rozhodnutí. Tuto zpětnou vazbu si spojuji především s politikou otevřených dveří, což neznamená, že budu za těmito dveřmi pouze stát a čekat, ale budu jimi také často vycházet vstříc těm, kteří sami nevstoupí a povedu dialog postavený na principech naslouchání, respektu a sdílení vlastních myšlenek a názorů. Rektor i prorektoré budou v pravidelném *osobním kontaktu s vedením jednotlivých součástí*. Například se po dohodě účastní jednání jejich kolegií a porad, a jsou tak schopni efektivně reagovat na aktuální dílčí cíle a opatření, které jsou nedílnou součástí realizace vize univerzity. Skutečně efektivním a mnou preferovaným způsobem komunikace je *jednání v menších, tematicky zaměřených týmech*, např. v podobě pravidelných jednání prorektora s resortními proděkanými nebo příslušnou komisí Akademického senátu univerzity. Podklady z těchto jednání pak tvoří základ pro dialog a rozhodování na úrovni kolegia rektora. Přesto, že nechci podceňovat digitální komunikaci, osobní kontakt je nenahraditelný. V rámci takto požímané role rektorátu pak vnímám jeho činnost především jako podporu a službu součástí, které tvoří „skutečný výkon“ univerzity ve vzdělávací i vědeckovýzkumné činnosti. Během deseti let v akademických funkcích na fakultní i rektorátní úrovni, vidím enormní nárůst administrativní práce spojené s aktivitami na univerzitě, např. v oblasti výkazů práce, projektové činnosti, vykazování kvality akademické práce apod. Z velké části je zátěž dána legislativními a metodickými podmínkami prostředí, ve kterém se pohybujeme. To ovšem nesmí být omluvou pro to, abychom nehledali prostor pro zmírnění těchto dopadů, ať už cestou *digitalizace vybraných procesů* (např. žádosti o dovolenou či procesu vytváření a evaluace akreditačních materiálů) nebo *systematickou podporou projektové činnosti akademických pracovníků*, aby se mohli soustředit na to podstatné, tj. vzdělávání a práci v oblasti vědy a výzkumu. V tomto směru pomůže např. zavedení *uspořádaného a pravidelně aktualizovaného přehledu projektových výzev*, ve kterých mohou být podávány vědeckovýzkumné a další projekty. U každé takové výzvy bude uvedena konkrétní kontaktní osoba, která bude mít projekty v dané výzvě na starost a pomůže akademickým pracovníkům nejen s orientací v pravidlech výzvy, ale také s přípravou projektové žádosti. V tomto duchu vnímám také potřebné změny na úrovni poskytování IT podpory, které budou vycházet ze zpracované externí analýzy IT služeb na naší univerzitě.

Podpora osobního růstu včetně dalšího vzdělávání

Vzhledem k rychlému vývoji technologií, globalizaci a výrazným společenským změnám je jednou z klíčových kompetencí jednotlivce schopnost se *neustále učit a rozvíjet*. Naše studenty a budoucí absolventy musíme připravovat nejen na uplatnění na současném trhu práce a řešení aktuálních problémů, ale i na výzvy, které je budou čekat v čase nadcházejícím. Naše univerzita proto musí ke vzdělání přistupovat celostně, rozvíjet nejen teoretické znalosti, ale i praktické dovednosti a formovat hodnoty a postoje člověka. Tuto myšlenku bych rád podpořil *zřízením Rozvojového centra zaměstnanců*, které bude sloužit jako platforma pro rozvoj v oblasti metodiky a didaktiky, ale také cizích jazyků, prezentační a týmové práce, digitálních kompetencí a v neposlední řadě sdílení dobré praxe. Toto centrum se může stát také základním kamenem pro návrat pedagogických disciplín na naší univerzitu a přitáhne odborníky, kteří nám tento plán pomohou realizovat. Vznik tohoto centra podpoříme prostřednictvím Programu pro strategické řízení VŠ i pomocí připravovaných projektů v rámci Operačního programu Jan Ámos Komenský (OP JAK).

Programové prohlášení

Slezská univerzita v Opavě
volební období 2023/2027

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

Využití jedinečných projektových příležitostí k rozvoji naší univerzity

V kontextu projektové podpory rozvoje vzdělávacích aktivit za stávajícího systému financování veřejného vysokého školství nevidím v dohledné době příliš prostor ke vzniku většího počtu nových studijních programů na naší univerzitě. Nyní očekávám spíše průběžné *inovace stávajících studijních programů* tak, aby odpovídaly současným nárokům praxe a stavu poznání. Domnívám se, že v případě zcela nových studijních programů mohou uspět jen ty, které budou svým obsahem *unikátní* a budou mít potenciál přitáhnout pozornost dostatečného počtu uchazečů. Takový potenciál by mohl naplnit například studijní program zaměřený na udržitelný rozvoj, a to zejména pohornické krajiny, připravovaný spolu se Zahradnickou fakultou Mendelovy univerzity v Brně v rámci *projektu Eden Silesia*. Tento projekt má potenciál posunout Slezskou univerzitu z regionálního kontextu do kontextu světového. Slezská univerzita se díky tomuto projektu stane součástí celosvětové sítě projektů Eden, jejíž hlavní misí je propojovat lidi s přírodou a demonstrovat přínos týmové práce pro svět kolem nás. Tento projekt umožní zapojení řady vzdělávacích a výzkumných oblastí Slezské univerzity, mezi něž patří astrofyzika, umění, multimediální techniky, historie nebo ekonomie. V případě realizace tohoto projektu, bude zřízen také nový vysokoškolský ústav s pracovním názvem *Ústav udržitelného rozvoje*. Studie proveditelnosti je nyní realizována spolu s britskou společností Eden International a v případě jeho realizace bude tento projekt financován z Operačního programu Spravedlivá transformace (OP ST) a z dotací poskytnutých Moravskoslezským krajem a městem Karviná. Ze stejných zdrojů budou v případě akceptace žádosti realizovány také další dva aktuálně připravované strategické projekty, ve kterých je Slezská univerzita partnerem nebo jejichž je sama nositelem. V prvním případě jde o projekt *Černá kostka – centrum digitalizace, vědy a inovací v Ostravě*, na jehož přípravě a následné realizaci participují opavské součásti, a to zejména Filozoficko-přírodovědecká fakulta a Fyzikální ústav a ve druhém jde o unikátní infrastrukturu na podporu podnikání a profesních studií Obchodně podnikatelské fakulty s názvem *CEPIS*. Pro účely vzdělávání na Fakultě veřejných politik pak bude sloužit projekt cvičné nemocnice, který rovněž chceme realizovat ve spolupráci s Moravskoslezským krajem.

V oblasti internacionalizace našich aktivit vkládám velké naděje do konsorcia několika univerzit z Německa, Nizozemí, Španělska, Portugalska, Polska a Švédska s názvem *STARS EU*, které má ambici získat statut Evropské univerzity a získat tak finanční podporu na realizaci společných aktivit. Na této platformě již nyní systematicky rozvíjíme spolupráci zejména v oblasti kurikulárního designu, mikrodiploemů a podpory podnikání a podnikavosti. To umožní Slezské univerzitě nejen zapojit se do výzkumných či rozvojových projektů, sdílet zkušenosti se stabilními partnery v Evropě, ale zároveň to představuje novou příležitost výjezdů pro studenty i akademické pracovníky. V příštím roce by na Slezské univerzitě mělo v této souvislosti vzniknout *kontaktní místo*, které umožní zrychlit a zefektivnit komunikaci s ostatními zapojenými univerzitami.

Mimo zmíněných již aktuálně vysoce rozpracovaných záměrů v rámci OP ST a formalizace konsorcia STARS EU zde považuji za vhodné zmínit, že již v letošním roce jsem započali s realizací projektů

Programové prohlášení

Slezská univerzita v Opavě
volební období 2023/2027

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

financovaných ze zdrojů *Národního plánu obnovy* (NPO), jejichž prostřednictvím bude posílena jak materiální základna, tak i specifické dílčí aktivity, a to včetně zvyšování kvalifikace akademických pracovníků u mnoha studijních programů napříč univerzitou. Celkový zamýšlený plán využití podpory externího projektového financování by podle mne měl nadále klást důraz na všechny role univerzity, včetně podpory špičkového výzkumu a doktorských studií, přičemž naváže na již v letošním roce zahájenou přípravu dalších dílčích projektů, které budou realizovány v souladu se Strategickým záměrem Slezské univerzity. Hlavními zdroji financování v tomto případě budou zejména prostředky evropských fondů, mezi něž patří již zmíněný OP ST, OP JAK a další operační programy, prostředky z dílčích programů MŠMT jako je např. program INTER-EXCELLENCE, Grantové a Technologické agentury ČR, ale i z programů HORIZON2020, HORIZON EUROPE a dalších navazujících programů.

Respekt k rozmanitosti součástí i vědních oborů

Náš rozvoj a směřování v budoucnosti musí nutně vycházet z přítomnosti. Je potřeba navázat a rozvíjet to vše dobré, co jsme v průběhu předchozích let vykonali a *posilovat zejména silné stránky univerzity*. Mezi ty patří zejména profesní orientace studijních programů na našich fakultách, excelentní vědecká činnost na našich vysokoškolských ústavech, a v neposlední řadě také umělecká tvorba na našich uměleckých pracovištích, které nám získávají respekt a uznání doma i ve světě.

Vědeckou a tvůrčí činnost budu nadále považovat za jednu ze stěžejních aktivit univerzity. Je třeba si ale uvědomit, že rozmanitost naší univerzity mimo jiné znamená, že ne všechny součásti a obory mají stejný vědecký potenciál. Úlohou rektora proto nemůže být direktivní řízení vědecké a tvůrčí činnosti a určování jejího zaměření a charakteru. Rektor však musí zajistit, aby na univerzitě existovalo příhodné prostředí a podmínky, které budou stimulovat výzkumné aktivity na jednotlivých součástech a motivovat výzkumné týmy k přípravě a realizaci výzkumných projektů. Vzhledem k rozmanitosti součástí a pěstovaných oborů považuji *základní, aplikovaný i smluvní výzkum za stejně relevantní* a budu podporovat, aby se jednotlivé součásti a pracoviště rozvíjely zejména v tom segmentu, který je v souladu s jejich dalšími, zejména pak vzdělávacími aktivitami.

Kvalita vědecké a tvůrčí činnosti je zpravidla podpořena mezinárodní spoluprací. *Internacionalizace univerzity* by tak měla být významnou měrou tažena spoluprací našich pracovníků a výzkumných týmů se zahraničními pracovišti. Budu maximálně podporovat rozvoj takové spolupráce i tam, kde to zatím není zcela běžné. Jsem přesvědčen, že pestrá škála vědních oblastí rozvíjených na naší univerzitě vytváří velmi dobré předpoklady pro *intenzivnější mezioborovou výzkumnou a tvůrčí činnost*. Budu se snažit vyhledávat témata a příležitosti, které by umožnily spolupráci různých ústavů či kateder napříč univerzitou na společných projektech.

Programové prohlášení

Slezská univerzita v Opavě
volební období 2023/2027

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

Zachování principů udržitelného rozvoje

Je nutné, aby náš rozvoj byl *trvale udržitelný*, a to ve všech svých aspektech, tj. enviromentálním, sociálním i ekonomickém. V každém, z výše zmíněných projektů je kladen velký důraz na jeho dopad na životní prostředí, snižování uhlíkové stopy, jeho energetickou náročnost či na vytváření adekvátních podmínek pro studium a práci. Rád bych také navázal na již probíhající iniciativy, jako je např. projekt Filtermac – filtrovaná voda zdarma pro studenty a zaměstnance, plánované zřízení fotovoltaické elektrárny na střechách k tomu vhodných budov ve vlastnictví univerzity nebo na podporu elektromobility. Aby se nejednalo pouze o izolované akce, *vypracujeme plán udržitelnosti*, který nám poskytne konkrétní postup návazných kroků v této oblasti.

Z pohledu ekonomického bude *dostupnost finančních zdrojů a jejich efektivní využívání* v následujících čtyřech letech jedním z klíčových prvků jejího budoucího rozvoje. Vzhledem k aktuální situaci máme před sebou minimálně dva mimořádně obtížné roky, které budou ovlivněny nejen rostoucími cenami energií, ale také dalších zdrojů nezbytných pro její provoz. Nedá se očekávat, že nám budou tyto rostoucí náklady plně kompenzovány prostřednictvím nárůstu finančních prostředků, jež získáváme v podobě příspěvku ze státního rozpočtu. Bude pro nás velkou výzvou, abychom v tomto období hledali nové příležitosti ke zefektivnění naší práce a nacházení doplňkových zdrojů, ze kterých budeme moci zvýšené náklady alespoň částečně pokrýt. Bude rovněž nutné otevřít *diskusi nad metodikou rozpisu finančních prostředků* mezi jednotlivé součásti Slezské univerzity tak, aby byl lépe reflektován vývoj na těchto součástech v posledních letech.

Dovolte mi na závěr shrnout to, co považuji za nejdůležitější. Jsem přesvědčený o tom, že uspějeme tehdy, pokud budeme stavět na principech sdílené vize, dialogu a týmové práce, podpory osobního růstu, využití jedinečných příležitostí, respektu k rozmanitosti, posilování silných stránek a udržitelné budoucnosti. Každá součást naší univerzity má v této budoucnosti své místo.

V Dobručicích 14. října 2022

Tomáš Gongol

Programové prohlášení

Slezská univerzita v Opavě
volební období 2023/2027

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
V OPAVĚ

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

Stručný životopis

doc. Mgr. Tomáš Gongol, Ph.D.

kandidát na funkci rektora Slezské univerzity

narozen: 20. dubna 1978

vzdělání:

2018: habilitační řízení, Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, obor Obchodní právo

2009: doktorské studium, Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta mezinárodních vztahů, obor Mezinárodní hospodářské a obchodní právo

2002: magisterské studium, Univerzita Palackého v Olomouci, Právnická fakulta, obor Právo

zaměstnání:

2004 – dosud: odborný asistent, proděkan SU OPF, docent, garant studijního programu, prorektor na SU

2019 – dosud: docent na VŠE, Fakulta mezinárodních vztahů (PP o,25)

další aktivity:

2019 – dosud: člen poradní skupiny Podnikavější a inovativnější region

2013 – dosud: člen vědecké rady Slezské univerzity a OPF v Karviné

2010 – dosud: předseda neziskové rozvojové organizace Bez mámy, z.s.

2015 – 2016: zakladatel coworkingového centra na podporu podnikání Business Gate

2010 – 2014: místostarosta v obci Nošovice